

DOBROGEA JUNA

* Voi de acuma, cărorați de un Stat unde nu voiașa arbitrașă, ei nu mai legă, desărăță și incuviință de Națiune, hotărăto și cărmătoare. (Ora Proclamația Domnitorului, de la 14 Noiembrie 1859).

ABONAMENTE:
Pe an 12 Lei — Pe 6 luni 6 Lei
Pentru preaj și învățători gratuit
— Anunțuri și reclame dure inviolabile

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL DOBROGEAN

FONDATOR-PROPRIETAR:
CONSTANTIN N. SARRY

REDACȚIA, BUCUREȘTI, str. Pătrașcu-Vodă, 3
ADMINISTRAȚIA, CONSTANȚA, str. Dorobanților No.
Manuscriselui nu se înapoiasă

CONST. N. SARRY
Întemeietorul și conducătorul ziarului

DUPĂ 10 ANI...

A fi vorbit acum zece ani de întemeierea unui organ de publicitate în Dobrogea, părea o îndrăneală fără seamă. Regimul provinciei, starea sufletească a locuitorilor, spiritul de castă — ca să nu zic, de gașcă — al cărmuitorilor, toate erau prolinice, hotărăto protivnice.

La vîrsta, în care mă aflam atunci, cu mijloacele de care dispuneam, îndrăneala de care vă vorbesc, se confunda cu nebunia.

Și totuși, am încercat o asemenea întreprindere.... Dacă e adevărat că, gazetăria o vocație, — apoi aceasta am simțit-o!

Fără îndoială, nu am isbatit să înfăptuiesc tot binele pe care erau dator, pe care aș fi dorit, să-l indeplineșc. Lumea cere de la gazetari exagerat de mult, față de ceea ce le dă!..

In mărginile puterilor mele de om, de membru al unei famili numeroase și al unei societăți bănuitoare și pizmătare, am acționat însă cu cât mai multă demnitate, cheltuind toată energia pe care alii au folosit-o în interes și scopuri proprii, — și astăzi pot spune, ca fruntea sus, că, dacă am făcut uneori, când a fost să lovesc, am vorbit dimpotrivă toldeaua, când a fost să săvârșesc un bine.

Martor mi-e Dumnezeu; judecător consilință!

Aruncându-mi azi în urmă ochii, pe drumul străbătut în acești zece ani de străduințe, de jertfe, de prizoniri și rareori de îndestulări personale, — două sentimente prind a încolții în inimă mea de acum oțelită: acela al satisfacției, de a vedea huliti, înălțări și înțintă la stălpul netrebuinței, pe toți nemericinii, pe cari i-a atins fierul roșu al „Dobrogei Jună”, — și acela al recunoașterii către persoanele, care mi-au dat sprințul lor moral și material, atât de trebuincios în greaua și nu mai puțin fructuoasa lăpuș, ce am avut de întreprins.

Acestora și numai acestora le dătoresc îsbânda cădă am avut-o, și lor — ca un suprem omagiu — le închin astăzi întreaga glorie din trecut și toată munca în viitor.

Constat. N. Sarry

PETRE ȘTEFĂNESCU
Dirigistele școală din Dobromir

Judecată bătrânească-judecată românească

D. SCARLAT VÂRNAV, cel mai bun dintre preoții pe care î-i putut avea Dobrogea, solicitat de noi, se pronunță, sub formă de scrisoare. — Fără de cec, hotărăto și limpede, ca tot deusună, asupra chestiilor arătoare de la ordinea zilei.

Stimate Domnule Sarry,

Îngrijindu-mă că se înțelegește în curând zece ani dela înființarea „Dobrogei Jună”, mi-am cerut să scriu ceea ce pentru numărul festiv ca și de gând a-i spate, spre comemorarea îzbăndeii activității dătale sărăuitoare.

Adresându-ți aceste rânduri, îndepărținându-ți datoria plăcută, — datoria, de vreme ce, folosindu-mă odinioară de ospitalitatea ziarului dătale, am putut vulgariza nicio idee care-mi sunt scumpe; plăcută, fiindcă sunt convins că „Dobrogea Jună” a adus reale servicii Dobrogei și a avut o acțiune beneficătoare asupra spiritului public din acea provincie.

Dintre numeroasele subiecte cu care aș putea întreține pe cititor, am ales pe cele două, care merită o deosebită lăudă amintie. Mai întâi propunerea de modificare a legii noastre constituționale, cu scop principal de a ameliora starea țărănimii; apoi, mare problema a atitudinii României față de conflictul, care înșangeră aproape întreg continentul european.

Îmi lipsoge, firește, spațiu pentru a intra în amănunte; sper însă că nu vor fi lipsite de oarecare interes cele cîteva considerații, la care sunt nerolt și mă mărgină.

Sunt bine, care-mi este concepția asupra rolului în stat a judecătorului, a preotului și a învățătorului. Nu egăi străin nici de stăruință cu care am impus slabagilor de sub ordinea mele purtări corecte în toate privințele. Înălțind pe căt cu putință credința, că administrația este o adevarată magistratură.

Silentele mele, care urmăreau stăpîrarea unor moravuri medievale, nu au avut darul de a fi pe placul tuturor; ele au stărtit critici pățimale și stării înveninante, — așa că, pentru a mă alini de o figură de retorică astăzi în mod, m'am convins și eu că, până și nu mă potu folosi de miroslul dulce al trandafirului, a trebuit să simt ghimpii săi ascuții. M'am măngăiat însă cu constatarea că, împărtășirea abia ajung să însangerize epiderma, pe când parfumul florii învățăreasă întreg organismul. M'au înviorat, ce e drept, dovezile de recunoaștere și de lubire, pornește mai ales dela cei mulți, pentru ridicarea și întremarea cărora am dus o luptă adeseori înconjurată de izbăndă.

Nu mai puțin adevarat este că aceste sfărți individuale și o activitatea mărginită ca timp și ca spațiu nu pot se schimba atmosfera unei țări. Această atmosferă — cunoscută multă — din nefericire nu destui — este în general urată. Au trecut două-zeci și cinci de ani de când un găs prevestitor ai furtunilor vîntura ne lăsă să luăm „Plevna Internă”. Cuvântul lui C. A. Rosetti a fost însă necunoscut, nu s'a pus nici o stăviliște relației reprinderi, — ba, dimpotrivă, s'au înviorat, iar ca urmare fatală s'a ivit o reacțiune violentă și a trebuit să îndurăm rugina celor două răsenale dela 1878 și 1907. Ni chiar așeze străinice agudurii nu ne-au trezit, de vreme ce mai sunt periculoși optimiști, cări se încăpățânează a pune mișcările țărănești pe seama unor agenți provocatori.

E dar noile de grubăciă îndreptare. Colegiul unic și împărtirea de pămănturi în săteni nu sunt îndelătătoare pentru leuciuza unei boli, învechite și închibătătoare. Pe de o parte, numeroși sunt alegătorii de astăzi, cari s'ar împăda băgoare de niste dropturi ale căror folosu nu le privesc, pe cănd neajunsurătoare sunt ca prieten cunoscute; apoi, numărul acestor cari se vor bucura de o nouă împărtășire va fi — vezi și face — relativ mic. Trebuie dar alt ceva pentru a împăra și linigi obția: trebuie o reformă sănătoasă, radicală, a moravurilor noastre politice, administrative și cetățenești, — iar dacă s'ar săbovi, suntem amenințați ca noi și că de primejdioase frântători.

Să examinăm acuma, dacă avem să ne amintescă sau nu în răbojul care a exprimat aproape Europa întreagă și ce trebuie să facă guvernul în cea grea imprejură? Răspunsul e ușor: să facem cu toții politica românească!

Să spore, că — așa propunere nu ar avea nicio de nici o dezvoltare. Faptul însă că încoace astăzi, cari ar fi putut să vorbească și făcă cu sănătatea mult transpirăți și urmă, cari ar voi să ne înțochărim cu o parte din putere în cea de dragănoasă, fapt că afumatășimile altora că România, sănătatea națională, a voit să favorizeze pe — acuzația grăbi a puterilor în legătură — opiniile publică și — națională. O țarărie este dacă de neputință trăiește.

Înțeleg primul — declarare: Da, am, nu există nimică credință că, starea

D. SCARLAT VÂRNAV

fost deputat
fost director al "prințul de podgoria și guvern"
fost prefect al județului Constanța

pe Constantinopol și pe Marea Neagră. Prin acestul dat acum cădova săptămâni, când Turcia a intrat în luptă cu puterile triplă înțelegeri, Tarul Nicolae II se bucură de declararea de răbobi a Sultanului, care înțelegește — zice el — înșăptuirea visului „istoric”. Dar alt drum pentru ca vecinii noștri de la nord să ajungă în capitala Turciei, de către Moldova și Dobrogea, nu se află. Așa că, Rusia dacă ar fi biruioare, ar trebui să pierde cel puțin gurile Dunării și malurile Mării Negre. Ni s'ar propune, probabil, compensații: un schimb, ca la 1878; dar chiar așa să fie, ca fel de Românie Mare ar fi aceea, ciștință și închișă din toate pările? ...

Nu e deci de căt o soluție, precum spuneam de la început; neutralitatea păstrată în sfîrșină, — neutralitate, firește, cu armă la picior, gata să ne apără, dacă cum ca ni s'ar încheia graniziile, sau la încheierea păcii s'ar schimba harta Europei, nescotindu-se drepturile și legăurile nașușinii ale nașului nostru.

Aceasta, după umila-mi părere, este singura și adevarata posibilitate românească.

Înălț un evanț și am îspălit.

Mare nervozitate și mult sentimentalism au stârnit evenimentele, de altă parte foarte durerioase, care se desfășoară în imediata noastră apropiere. Căt pe aci era să nu se supără, să fie înțeleasă și înțeleasă păcii s'ar schimba harta Europei, nescotindu-se drepturile și legăurile nașușinii ale nașului nostru.

Aceasta, după umila-mi părere, este singura și adevarata posibilitate românească.

Înălț un evanț și am îspălit.

Mare nervozitate și mult sentimentalism au stârnit evenimentele, de altă parte foarte durerioase, care se desfășoară în imediata noastră apropiere. Căt pe aci era să nu se supără, să fie înțeleasă și înțeleasă păcii s'ar schimba harta Europei, nescotindu-se drepturile și legăurile nașușinii ale nașului nostru.

Să ne păstrăm dară negășibile puterile și toate mijloacele de apărare, căci Dumnezeu singur știe, ce ne pregătește viitorul....

Scarlat Vârnav

ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ÎN DOBROGEA

Ca toate pările posibile exprimate de cui, învățământul primar din Dobrogea a făcut simțitoare progrese.

Inchid ochii și valul omintelor duioase mă cuprinde: par că văd pe bătrânu meu tată, unul dintre primii reprezentanți ai culturii românești în Dobrogea, stând cu ochii pe jumătate închiși și depănatuși și fiind vieții lui de „dascăl”, în trecrea quasi-religioasă și în omirea celor din jurul lui, toți copiii ai săi. Uimire, — pentru ce? — Pentru neliniștitele greutăți, inherent oricărui începător cultural de sigur, dar cu multă marime de caracterul etrogen al populației înzisului și de starea materială pre-arată a acestora, băntuită de unul din cele mai crâncene și mai săngerioase răboje ale omenirii. Bileții învățători basarabeni, sălii săi în tocul prilegii, se găsără de odihnă aruncări de vântol nemilos al unui destin master, în mijlocul unei poporuri care, în mareea ei majoritate, nici nu au zis măcar pomenindu-se de „școală” și „carte”, lipșită de elevi — pe care trebuiau să piadă adunare, — de localuri — fiind sălii să predea prin bordere intunecoase și umede, — de mobilier — lecturiile predându-se stând... „turezete”, — și de ori și ce material didactic — care și anii și unul din postulatele școlii dobrogene. Adăugăți la aceste greutăți didactice și privațiale de ordin suletesc și material îndurătoare de ei, pentru a vă putea face o idee de imprejurările în care s-a desfășurat cea dinăuntru monștră culturală în Dobrogea, sunt acum 30 și ceva de ani. Într'un puțin lipit cu desăvășire de căi de comunicație, unde departărea dintre sate, pădurile și întinsele pășuri neîncovănește înăuntru tot atâta condiții prieințice pentru ivirea unui Lăpuș sau un Lăpușnic și deci o continuă amenințare pentru orice căldăriă îndrăznește și, mai ales, „funcționează”, contactul cu mijlocurile culturale și pedagogice a țării — apă de rezervă și ea — era cu desăvășirea excusă. Înălț și de mică cum așteptă înțeleptătorii dobrogene să nu potu menține în un nivel înalt deosebit de apreciabil, cum și-au mai putut înțigheba căte și biblioteca personală din care unele chiar respectabile — mă gândesc la aceea a tatălui meu, — cum au putut să se susțingă influențe apă de puternice și unul mediu de o ignoranță crasă, înălțând într-o quasi-primitivitate... Viața lor? — O viață de renunțare și de luptă, — minunat subiect de dramă!...

Boris Economu

Institutor, Directorul general din Almalău
Directorul Federal din PI. Ostrov

acoli. Fericirea vremii și fericit președinte care a săutat să le determine!

Rezultatele acestei mișcări de renoare? O creștere bruscă a nivelului cultural al satelor (de orape nici nu mai vorbim), creștere care se evidențiază și din datele statistice consignate în următoarele tablouri:

Anul 1904

NUMELE JUDEȚULUI	No. școlii privile gi	No. școlii publice	No. școlii comunale	No. școlii de magist
Constanța	104	123	12.151	
Tulcea	90	116	13.071	

Anul 1910

NUMELE JUDEȚULUI	No. școlii privile gi	No. școlii publice	No. școlii comunale	No. școlii de magist
Constanța	—	—	—	—
Tulcea	139 ⁰	241	10.698	878

Anul 1913

NUMELE JUDEȚULUI	No. școlii privile gi	No. școlii publice	No. școlii comunale	No. școlii de magist
Constanța	167	555	18.153	1.037
Tulcea	140	311	—	1.241
Total	307	869	—	2.278

A crescut dar numărul școlilor, al invățătorilor, al copiilor care au frecventat cursurile și, ca o direcție urmăre a acestor creșteri, numărul absolvenților școlilor s'a ridicat în mod considerabil. Numai în județul Tulcea, în interval de 3 ani, el a crescut cu proporție de aproape 42% — fără a ma vorbi de calitatea lor, cu tot pessimismul d-lui I. Ghițănescu, directorul școlii normale din Constanța.

In astfel de împrejurări s'a pus pista de temele a invățământului românesc în Dobrogea, de oameni cari, date fiind a ceste împrejurări, pot fi prenumărați printre *meninici pentru cultură* ai neamului românesc. Având norocul a se găsi sub conducerea unui revizor de-o energie vevioasă în neastămpăr și de-o viață inteligentă, și cu sprijinul președintelui invățătorilor, invățătorii acestia au putut, în scurtă vreme, da invățământului dobrogean: *localnici, elevi și cărți*, ba în bună parte și un trumos material didactic, opera a mănilor lor proprii. Dar rezultatul cel mai mare pe care l-a dat activitatea lor a fost insăși prețul pentru școală de care a fost cuprinsă, în mare parte, popoarea jinutului. De unde până atunci toți fogliai de ea, acum după 10—15 ani de funcționare ea a început să fie prejuită și cănată.

Dar aceasta nu era, cum spun, decât o bază, capabilă a susține o puternică clădire. Clădirea însă a întărât, dar nu din cauza invățătorilor. Școala nu se mai înțelegea, localul nou nu se mai clăduse, deși satele se înmulțea și se măreau văzând cu ochii. Chiar în recrutarea invățătorilor nu se mai punea nici un interes: nu mai veniau în Dobrogea decât elementele cele mai recalcitrante și mai deo-hete de pesce Dunăre și nici acestea de bunavoi, ci sub formă de surgen. Sunt proverbiale acele vremuri, de care oricine își amintește cu ușurință, când interesele autorităților școlare superioare din județ pentru școala dobrogeană se manifesta prin acte de proscripție și chiar amenințări ca acacea: „Te trimet la Dobrogea!”, reacție însemnată pentru cel amenințat: „Te expediș în... Siberia”.

Firește, de activitatea acestor elemente, stigmatizate de împării conductătorii școlii, metuzul progresiv al invățământului primar dobrogean trebuia să se influențeze: el a facut înțit și a slăbit ca pulsul unui om în agonie. Școala populară dobrogeană trecea printre criza acută, criză ce durează până către 1900, când invățământul dobrogean suferă infuzia binefăcătoare a unor noi elemente, mai toate leșile din mediu local și crescute, în bună parte, în spirit local. Prul municii închinate cultivelor naționale și iargi înnodat și aceste sulete vîteze desăvârșite pretutindeni o activitate febrilă în forme cu totul noi. Haosul de până acum începe a se supune inimabilelor legi organele ale naturii, grătie magicei baghete a nouilor agenți ai culturii românești. O disciplină nouă, metode de lucru necunoscute până atunci, înțelegere clară a scopurilor și stabilirea desăvârșită a subiectului — îată armile de luptă ale acestor continuatori ai mijlocilor culturale dobrogene, reprezentanți ai *reinășterii Dobrogei*. Răposatul Spiru C. Haret înmulțește în mod neșteptat numărul școlilor și al invățătorilor și străbătând într-o triumfală călătorie, întinderile dobrogene, împriunită preluându-ne ceva din nestoarea lui energie. D. Scăriă Vănav, singular dintre preții și, mai nou, care a spus să reia o tradiție de mult întreținută, către urgență sănătate și puteri pentru a înzestră noile satele din sudul jinutului cu spațiișe locuitori de școli. Contemporan al aceliei mișcări de renăștere culturală, m-am bucurat și eu de înțelegerea, dragoste, insoluția generală pentru

„Dobrogea Jună”, ziar independent, a spus pe gheare adevărul și arăto unde era înțusteric, a conușuit să se facă lumină.

Organul acesta a fost un fel de „nervum rerum gerendarnum” penită viață noastră publică, în Dobrogea. Dela apariționea ui s-a cristalizat a ceaștă viață în domeniul politic, social, economic și cultural.

N-a făcut migrație sociabilă în tot ceea ce prințul Dobrogei să nu fie integrată în coloniile sale.

Înălț de ce s-a impus și a rezistat cu tărie și hotărare, pe când ziarele dilerilor nuau nuanțe politice sau înțelitănd ce li s-au suprimat subvenții.

No i-a lipsit nici nota umoristică și de cîte ori a fost vorba de „ri-dendo casigat mores”. „Dobrogea Jună” a fost plină de și-a venită și ștejărească năruvorile noastre. Versurile conductorului ei au format deliciul cititorilor.

„Dobrogea Jună” față de Dobrogea Nouă

Nu scriu aceste rânduri, ca să dan expună părerile și simpatiile mele față de „Dobrogea Jună” și conductorii săi. Acestea sunt cunoscute, nu doar te-am afirmaț coram populu, ca nu adevărat prieten.

Si eu drept caudus: Organul acesta, rod și avântul și al dezvoltării tineretii, preț a scumpă jertfe și îndelungate triste, a fost în Dobrogea veche — în provinția noastră — un real auxiliar al revoluționarilor puterii de stat, nu îndrumător al mulțimii, nu alindator al sufleteștilor obștești, nu cercetător al dreptății, nu împlăitor al binelui, nu stimulen al muncii, — a fost și este, într-un cindin, așa cum ar trebui să fie toate gazetele.

Stabilit, dela încorporarea noilor teritori, în crastăță parte a jidrii, constat că aceeași satisfacție, că influența și activitatea acestui meritor organ de publicitate, s'au întins și aci. Distrus în modul început — cum îl spune — la Constanța, „Dobrogea Jună”, după ce a îmbătrânat cineașa care frântătorul și călătorul județelor dobrogean de gurile Dunării, acum se ocupă cu aceeași sfidăriș și pricopere, și de cheltuielile privitoare la Dobrogea Nouă.

Mu-te din insuficiențele locale — care dovedesc, odată mai mult, că și un folosit joar și puțină experiență trecutului — au fost deza tratate cu complicită și curaj, și efectele începutului acestei campanii par a se rezuma de înțelegere. În consecință „Dobrogea Jună” a prins a pătrunde în găină și în nevoile locuitorilor Cadrilaterului, — și din acesta va rezulta nu beneficiu, indifer: pe de o parte, nouii negrișoconciștieni vor căptiga de parte-le un apărător și un îndrumător, și sincer și nobilrecasat, pe de altă parte „Dobrogea Jună” va atrage în jinut și mai amăi și mai puteri de viață.

Cinste dar omului, care a săut să se impună în felul acesta!

București
Dem. CRUȚIU-DELĂBĂLĂSTE
Secretarul „Dobrogea Jună”

D-E. ARSEI DEAN

Vâră îndată, numătoare materială a locuitorilor a înlesnit și ca acest progres: nu e mai puțin adevărat însă că împărtășul conducerii ai acestor mișcări de elaborare din cătușele ignoranței — care e invățătorul — cu toată această stare materială bună, nu se ajungea la nici un rezultat.

Cu tot progresul școlii dobrogeene, evident pentru capete nebunite de prejudecăți, nu înseamnă însă că ca n'are lacune în organizarea ei, că e scăldătoare de lipsă. Numărul prea mare de suplinitori și una din plăgile invățământului dobrogean. Înțelegă, numai în județul Tulcea, — pentru care am date statistice mai amănunte, — numărul lor se ridică în 1913 la 85, reprezentând aproape 35% din totalul personalului; iar în județul Constanța situația e și mai durerioasă. Școala normală nouă înființată din Constanța nu va avea influență prea mare asupra pre-gădirii invățătorilor pentru Dobrogea, întrucăt ea primește mai multe elemente de pe Dunăre. Numai o agitație a celor direct interesați — a invățătorilor, deci — ar putea o redă în întregime scopurilor dobrogeeni.

Apoi, școala primărie dobrogeană suferă de un viciu de organizare, care îngreunaște foarte mult munca invățătorilor și reduce din bună regula ce ar putea da: este concepția unitărie care rezidă la baza întregului nostru invățământ, care impune aceeași organizare tuturor școlilor, fără nici o atenție la împrejurările speciale în care școala funcționează și la particularitățile mediului a căror transformare o urmărește.

Invățătorii nu și deci: Școala normală pur dobrogeană, și adaptare a școlii la n-cessitășile anfletă și practice are finitudinii, — lăta cele două postulate ale invățământului primar dobrogean.

Importantul rol național va grăbi, credem, realizarea lor.

P. Stefanescu

„DOBROGEA JUNĂ”

IN CURSUL CELOR ZECE ANI DELA APARIȚIUNE

P. Vulcan
Consulentul publicist din Constanța

SOCIALISMUL poate duce el la fericire?

de Preotul A. B. POPESCU-Clobanu

Ce înțelegem noi azi prin „socialism”? O organizație politico-socială, care are tendința de a da actualei alcătuiri omenesti o întocmire, care să corespundă mai bine nevoilor tuturor. Ideea de socialism nu dașă de eri de alături: ea și foarte veche. N'a ajuns însă și nu va ajunge niciodată să-și pună teoria în practică.

Astăzi se vorbește și mai mult de socialism, fiindcă și nevoia unei întocmiri a societății s'a făcut mai simplă. Toti reclamă o viață mai bună și că mai bună.

Idee unui stat ideal, așa cum îl propovăduiesc socialistii de astăzi, nu e, cum am mai spus, nouă. Ea a format obiectul cercetărilor unor scriitori foarte vecchi. Platon în carteasa sa *De republica* și după ei alii filozofi, se ocupă cu organizarea a statului, după care trebuie să îndrăguiești și să îndrumăștărești populația.

De aci însă, până la a exploata chestiunea, așa cum o fac socialistii de astăzi, e o mare deosebire.

E drept că avem o chestie socialistă la ordinul zilei: și cea jinutească. O întreagă pătură de oameni — cea mai numeroasă — trăiește în suferință, și în ei încloștează totușă sănătatea tuturărilor și a statului. Ce indică socialismul ca să luie? Impăierea totregei proprietăți în părtășie. Iată la părtășie tot și totale.

Așa înseamnă a lucra ca și budei pe

SUNT ROMÂN și DOBROGEAN!

de TEODOR VOICU

Din vechimea depărtătă
Tot de Mare este sedătă
Si de Dunărea mărcătă
Cercul său e plin de sare,
Tos o ploie roditoare
Vâră mandă de visăpă!
Tu cu fruntea-tă triumfală,
Te înalți din an an, —
De acasă zic eu făldă:
Sunt Român și Dobrogean!

In adâncă vremii noapte,
Rădăcine plângând în soaptă,
Mai mult moartă între viață!
Ti-a fost dat să vie înă,
Si pe față ta ești plânsă
Să reverze bucurii,
Un popor de viață nălată:
Strănește lui Traian —
Inimă-mi cu foc trezăltă —
Sunt Român și Dobrogean!

Pe campia ta întreagă,
Astăzi, vorba cea mai dragă,
Răsunând, s'audă iardă!
Vorba dulce, românească,
Care face ca să creză
Dragostea de neam și pătră!
De-o răvnă cum-va loie
Ochiul locuim de dugman,
Voi da sângele din mine!
Sunt Român și Dobrogean!

T. Voicu
Institutor, Tulcea.

ST. CIȘMEAGIU

Avocat Diplomat al Școlii de concurs

Consecințele pentru Dobrogea ale confișcării europeană

In bine prietene.

Imi ceri un articol economic pentru jubileu gazetei tale, sau mai bine zis al noastre, a tinerilor dobrogeni.

Nelăudabil că, în timpuri normale, un astfel de articol reprezintă un ceas sau maxim două de muncă.

Azi, însă, în starea suflarească în care ne aflăm cu toții, cam greu aș putea să dau eu, sau ori care altul, un articol care să poată interesa.

Căci, ce socoteli poți face așa, pe ce premize te poți baza, pentru a da soluții sau prevederi pentru ziua de mâine?

Vom intra sau nu în conflictul general, și în unul sau altul din cazuri, care va fi soarta noastră? — iată singura și cea mai interesantă întrebare, ce stă pe buzele fiecăruia.

Fi-va-ne dat nouă să vedem înălțuri visul de viață al Românilor! Avea-vom să stim străin și pe toti cei ce sună români? Putea vor cei de sub juguri străini să-și spună cândva și măndrești: suntem cetățeni români?

Îți poți să imaginezi însemență pentru Dobrogea și Dobrogeeni înălțuirea acestui ideal?

În aceste călăpici, care nu au făcut cunoscute, în acest fel de luptă, **Dobrogea Jună** și-a îndeplinit cu prudență rolul său de apărător și îndrumător al Dobrogei, călăurindu-se totdeauna de interesele lor și totodată încălzindu-se numai de dreptatea cereilor lor.

Cu acest rol, **Dobrogea Jună** va continua să apară și de aci înainte. Ea a luptat și a rezistit.

Nicolae Ropetă
Președinte Consiliului Județean

Emigrările Musulmanilor

Molți se întreabă, care ar fi cauzele emigrării Turcilor din Dobrogea, lăsată părțea mea?

Emigrările Turcilor din Dobrogea au provenit din două cauze principale: 1) Necunoștița limbii și a obiceiurilor națiunii la care s-au alipit; 2) Excesele comise de funcționari asupra acestei populații ignorante.

Sunt și alte multe cauze, dar acestea sunt cu totul secundare.

Dacă Turci din Dobrogea ar fi fost în contact cu Români înaintea ocupării, desigur că n-ar fi fost străini de limba și obiceiurile Românilor, și ar fi trăit în liniste, precum au făcut majoritatea Turcilor din Bulgaria, cu toate persecuțiile necontente.

Turci găsindu-se însă în față unui popor străin, au fost coprinși de neliniște și nefiindere, de unde au luat naștere primele migrații de emigrări.

Acesta impulziuni, de început foarte naturale, puteau fi înăbusite și nu puteau avea efecte asa de dezastruoase, dacă guvernul de atunci ar fi procedat mai cu chibzuință, trimițând ca funcționari niște oameni destoinici și corecti.

Guvernul s'a sălit oarecum, să trimiță oameni capabili, însă cu gratuități minime, care, neasigurând o viață

AUREL DAN
Doctor în drept. Avocat

Rolul „Dobrogei Jună”

De la apariția sa, sunt acum 10 ani, această gazetă a avut un scop hotărât: acela de a apăra interesele Dobrogeanului, — și trebuie să recunoaștem, sără înconjur, că s-a achiziționat mod secунd de această însărcină.

Ea a luptat și a reușit ca drepturile acestora ce până mai dăunător erau tratați ca fi vitregi ai aceliei patrăi, să fie consfințite.

Ea ne-a apărat cu mare căldură și convingere, de toate nedreptățile, fie de ordin obștesc cum erau legile exceptio-nale și regimul aplicat, fie cele de ordin particular, cum erau diferențele acte arbitrale ce se faceau foarte des de către diferenți funcționari mari și mici, sub sisteme de atot puternicie, bine cunoscute, a administratorilor.

Ea a apărut și a susținut cu multă tenacitate complecțarea cetățenească prin acordarea tuturor drepturilor politice și printre luptă sără preget, a ajuns să facă ca să se revizuiască legea aceea, ce a misese oarecare categorie de cetățeni.

Ea a combătut cu toată puterea legea depoștărilor nedrepte, arătând toată nelegalitatea principiului pe care se baza.

In redactare și conducere, s'a ridicat deasupra tuturor gazetelor locale din Dobrogea, ea a evitat polemicele gazetării de partid și prin îmbrățișarea intereselor generale, a devenit mai serioasă, mai interesantă, mai folositoare, pentru oricine, care urmărește propriașarea, dreptatea și binele comun.

MAMUT V. CELEBI
Membru al Consiliului Județean de Constanța

Demnă și cinstită, această nu și-a putut impune sacrificiul de a și lăsa pielea pe aici...

Apoi au urmat serii de funcționari, unii zelosi până la exces, alii abuzivi și încorecpă, din activitatea căror n'a rezultat de căt nemulțumiri și iar nemulțumiri.

Au fost notari și primari, cari au guvernat ca niște pași: au fost guzați mai grozavi decât zapci; au fost perceptori mai abitri de căt taslidarii.

Populația nedreptății și asupră de acesti funcționari abuzivi, necunoscând limba și legile țării, nu știa unde să se ducă și cui să se plângă, și se pregătii deci de emigrare.

Dacă ar fi cunoscut ea atunci limba română, măcar că o cunoaște generația nouă, de sigur că nici unul n'ar făcut un pas spre emigrare și s'ar fi apărat în vîrtutea legilor țării în contra căruia abuz.

Unii susțin că Turci au emigrat din cauza serviciului militar. Aceasta idee e greșită prin faptul că Turci cari cunosc limba țării, nu fug de loc de armată.

Ceea ce dovedește că tot necunoștița limbii este cauza principală.

Guvernul dacă n'ar fi făcut economii în ce privește plata funcționarilor, am fi avut funcționari capabili și destițieni de menirea lor. Un funcționar merită să administreze o populație străină și ignorată trebuie să fie indulgent și caritabil cu cei care grăbesc față de legile țării, pe care alția au cunoscut-o, sever și autoritar cu cei care comit acte de nesupunere în mod conștient.

Religia și obiceiurile tradiționale trebuie respectate, căci atingerea lor produce cei mai mari nemulțumiri între o populație care pe lângă ignoranță are și fanatismul religiei.

În fine legile și obiceiurile țării trebuie aplicate și introduse în mod treptat și intelligent, dând astfel o formă că se poate de naturală evoluție. Orice sforțare excesivă a dat și va da rezultate negative. Din aceste cauze se văd foarte la sate ruinele celor emigrati.

Nu trebuie, ca o populație căsătigată cu statele sacre să se plângă; din poivă trebuie căutat ca acea populație să fie plătită și ridicată la nivelul culturii și sentimentului țării. Cel mai povin naționalist n'ar dorii plecarea naționaliștilor străine din țară, ci s'ar strădui pentru însuflarea lor cu sentimentele țării, măring astfel aumulul național.

Într-un articol viitor voi arăta că se comit acte greșite în Cadrilater.

Mahmut Ocali
Consilier Județean

DATORIA FILOR DOBROGEI

Dacă aruncăm o privire retrospectivă asupra provinciei noastre de pe malurile Mării Negre, constatăm cu mare bucurie, că ea a făcut multă și mare progres pe toate liniile. Administrația ei, multă vreme întreagă, să înfățișează simțitor și lăud meru către perfecție. Căile de comunicație s'ară înținute, și adănc întreținute. Scoli și biserică falci și se înalță în mijlocul satelor dobrogene, amintind într-o cără românească este definitiv fixată în această parte a țării. Starea economică a satelor dobrogene este și în ziua și într creație băncilor populare și cooperativelor de tot soiul, al căror capital social trece de 3 milioane lei. Introducerea regimului constituțional a chemat la viață publică o mulțime de elemente destoinice și a deschis calea călărenilor dobrogene spre statul țării noastre. Uriașul și minunatul pod de fier dela Cernavoda a cimentat pentru vînturi cu patria mamă. Adăugirea celor 2 județe, Galați și Durostor, în 1913, a înălțat patrimonial dobrogene cu înălță-

Vremuri trăite... Vremuri bune

*Au trecut zilele, au trecut ani! Se pare că eri a fost, când vre-o căpătăineri din orașul Constanța ne aduceamă și la concursul nostru necondiționat prietenului Constantin Sarry, sprijnindu-l să îndeplinească mandatul temeinirii, ce-l săptămâna de a seose o publicație săptămânală, că mai independentă să fie de partidele politice, — și că mai vănieșă apărătoare a intereselor dobrogene. Cu cădă ironie au întâmpinat, cei mai mulți, apărătoarea **Dobrogei Jună** și căpătă — dintre cei ce se deprindă a vedea în oriente manifestare a activității noastre intelectuale, morale sau economice, mai mult o licărire de o clipă — ziceau, că în curând i se va canta veșnică pomeneire și acestei foi, că multă altă...*

Față însă de realitatea faptelor, ori căt de pățimă ar fi cineva și ar privi multă nelinăritatea desăvârșită de acest ziar timp de 10 ani, va recunoaște fără înconjur, că munca lui Sarry a fost în deajuns de pricepută, coordonată, îndreptată spre un anumit fel și, în sfârșit, a suferit.

*Ziarul **Dobrogea Jună** a avut o direcție bine hotărâtă, direcție ce nu și-a schimbat-o niciodată: N'a fost ziarul unui partid; interesele locuitorilor dobrogene le a apărat cu hotărare și tărie; părțile reale din administrația noastră publică au fost cu prisosință combătute; personajile politice — ce din slujba lor vremelnici în Dobrogea și au făcut un apostolat — au găsit în **Dobrogea Jună** un bun prieten, diversele chestiuni de ordin cultural și economic, au fost desbătute cu competență și căldură, în coloanele acestui ziar, de către mulți mănuitori de cunoscute.*

In special, dascălii primari de oraș și sat au avut multe și frumoase amintiri din foletearea nomerelor ei: aproape

PETRE V. PAPADOPOL
Institutor, Controlor al Băncilor Populare și Coop. săptămânal

8000 km. p. Înălță astăzi putem zice cu drept credință, că Dobrogea noastră este perla cea mai scumpă de pe Coroana regală.

Dar e o datorie sfântă pentru fiul Dobrogei, actuali și viitori, să-și aducă aminte cu multă exaltare și recunoștință și de acelă bărbătă, căruia au contribuit la acest progres, înălțând parte efectivă la organizarea și înzestrarea provinciei noastre cu instituțiuni folositoare. Dintre acei bărbătăi mulți sunt stângi venini vecine, iar alții mulți trădesc și astăzi, aici și în coprinșul țării.

Între cei credință de amintirea noastră sună în primul rând, cel dinăuntru îndărători și instituitorii veniți în aceste locuri, care au plantat pentru prima oară floarea românilor, în pământul înțeleșit de vecuri. Primul învățător dobrogene sună acel cari merită loială recunoașterea fililor Dobrogei. Unul din ei sunt plecați din această lume, anărăți poate de greutatea zilelor trăite ocl, dar mulțumiți că au contribuit la clădirea edificiului neperiferitor de cultură națională, în mijlocul populației noastre etnogene. Astăzi, își mai aduce aminte de ei cincă?

Alții mulți trădesc și astăzi, îndărătoniți de vreme și împotriva de nevoi. Această falangă de dascăli emineanți s'a luptat cu multă bărbătă. Într-un mediu vîtreag, înfrântând toate pădările, ce li se punea în cale, după cum comandanții conștienți și curațios al unui vas, rămâne neclintită la postul său pe vremea juriunilor.

Și din munca lor modestă a șițit în treacătuță epoca de progres și civilizație, care a schimbat și jăpu provinciei noastre.

Dar acei dascăli, pionieri culturii românești, în aceste locuri, au avut un lucru deosebit și modul lor de părtare cu poporul etnogen din Dobrogea, le-au atrăgut pe aceste din urmă către cultura românească. Primii noștri dascăli dobrogene n'au fost rovinăți, au fost patrioti cumpătați și cu judecăță, de aceea opera lor a fost totușă și roadele muncii lor minunate.

*În cadrul acestor dascăli, pionieri culturii românești, în aceste locuri, au avut un lucru deosebit și modul lor de părtare cu poporul etnogen din Dobrogea — rădăcina într-un ton că se poate de obiectiv și insuflați numai de descoperirea adevărului și binele — noi, colaboratorii lui, — și, îndărătoniți cu atât mai mult cu căt în colectiv. **Dobrogea Jună** este și o parte roșată din suflul nostru!*

*Dorm deci tabăra lui Sarry în mijlocul cititorilor lui, — și, în cele mai deosebite, populația etnogenă refractară către români, — și, îndărătoniți cu atât mai mult cu căt în colectiv. **Dobrogea Jună** este și o parte roșată din suflul nostru!*

*În cadrul acestor dascăli, pionieri culturii românești, în aceste locuri, au avut un lucru deosebit și modul lor de părtare cu poporul etnogen din Dobrogea — rădăcina într-un ton că se poate de obiectiv și insuflați numai de descoperirea adevărului și binele — noi, colaboratorii lui, — și, îndărătoniți cu atât mai mult cu căt în colectiv. **Dobrogea Jună** este și o parte roșată din suflul nostru!*

*În cadrul acestor dascăli, pionieri culturii românești, în aceste locuri, au avut un lucru deosebit și modul lor de părtare cu poporul etnogen din Dobrogea — rădăcina într-un ton că se poate de obiectiv și insuflați numai de descoperirea adevărului și binele — noi, colaboratorii lui, — și, îndărătoniți cu atât mai mult cu căt în colectiv. **Dobrogea Jună** este și o parte roșată din suflul nostru!*

*În cadrul acestor dascăli, pionieri culturii românești, în aceste locuri, au avut un lucru deosebit și modul lor de părtare cu poporul etnogen din Dobrogea — rădăcina într-un ton că se poate de obiectiv și insuflați numai de descoperirea adevărului și binele — noi, colaboratorii lui, — și, îndărătoniți cu atât mai mult cu căt în colectiv. **Dobrogea Jună** este și o parte roșată din suflul nostru!*

*În cadrul acestor dascăli, pionieri culturii românești, în aceste locuri, au avut un lucru deosebit și modul lor de părtare cu poporul etnogen din Dobrogea — rădăcina într-un ton că se poate de obiectiv și insuflați numai de descoperirea adevărului și binele — noi, colaboratorii lui, — și, îndărătoniți cu atât mai mult cu căt în colectiv. **Dobrogea Jună** este și o parte roșată din suflul nostru!*

*În cadrul acestor dascăli, pionieri culturii românești, în aceste locuri, au avut un lucru deosebit și modul lor de părtare cu poporul etnogen din Dobrogea — rădăcina într-un ton că se poate de obiectiv și insuflați numai de descoperirea adevărului și binele — noi, colaboratorii lui, — și, îndărătoniți cu atât mai mult cu căt în colectiv. **Dobrogea Jună** este și o parte roșată din suflul nostru!*

*În cadrul acestor dascăli, pionieri culturii românești, în aceste locuri, au avut un lucru deosebit și modul lor de părtare cu poporul etnogen din Dobrogea — rădăcina într-un ton că se poate de obiectiv și insuflați numai de descoperirea adevărului și binele — noi, colaboratorii lui, — și, îndărătoniți cu atât mai mult cu căt în colectiv. **Dobrogea Jună** este și o parte roșată din suflul nostru!*

*În cadrul acestor dascăli, pionieri culturii românești, în aceste locuri, au avut un lucru deosebit și modul lor de părtare cu poporul etnogen din Dobrogea — rădăcina într-un ton că se poate de obiectiv și insuflați numai de descoperirea adevărului și binele — noi, colaboratorii lui, — și, îndărătoniți cu atât mai mult cu căt în colectiv. **Dobrogea Jună** este și o parte roșată din suflul nostru!*

*În cadrul acestor dascăli, pionieri culturii românești, în aceste locuri, au avut un lucru deosebit și modul lor de părtare cu poporul etnogen din Dobrogea — rădăcina într-un ton că se poate de obiectiv și insuflați numai de descoperirea adevărului și binele — noi, colaboratorii lui, — și, îndărătoniți cu atât mai mult cu căt în colectiv. **Dobrogea Jună** este și o parte roșată din suflul nostru!*

*În cadrul acestor dascăli, pionieri culturii românești, în aceste locuri, au avut un lucru deosebit și modul lor de părtare cu poporul etnogen din Dobrogea — rădăcina într-un ton că se poate de obiectiv și insuflați numai de descoperirea adevărului și binele — noi, colaboratorii lui, — și, îndărătoniți cu atât mai mult cu căt în colectiv. **Dobrogea Jună** este și o parte roșată din suflul nostru!*

În cadrul acestor dascăli, pionieri culturii românești, în aceste locuri, au avut un lucru deosebit și modul lor de părtare cu poporul etnogen din Dobrogea — rădăcina într-un ton că se poate de obiectiv și insuflați numai de descoperirea adevărului și binele — noi, colaboratorii lui, — și, îndărătoniți cu atât mai mult cu că

NEAM FĂRĂ NOROC

Craunți și turburi stau Carpații, de zăpadă troieniți,
Uliuți privesc bâtrâni creșta munților albi.
Pilding și-așteaptă, arși în sufluri de-un pojar uigător...
Să și dîncoace de munte nu mai vine ajutor!

Bieți moșnegi, răpuși cu zile, goi, cu chipul supt și tras,
Cu schlozuri, cu copiii și muierile-rii râmas...
Să și pildungeți norocul — cerdând milă dela căni —
Iar nădejdea măntuirii i-oastea fraților români...

Oaste care nu mai vine... — o opreze... Necuratal!
Căci v-a fost migel norocul — cum vă e și Imperiul:
Un mărgav... ce jertfa voastră tot aya v-a răspălit,
Când cu susțe curate atât jurat — și-ați împlinit!

Nu și tu cin'vă mai iubește... nu și tu cin'vă mai canoageste...
Norocul și năpasta și 'n trecut și azi vă pastre...
Foamea, temnița, ocară vă gonit peste tot locul —
Ardere-ar în foc dașmanii, cum vă ars pe voi noroci!

Dar de lanțuri, de ocară și de temniță și de fierar
Nu sunteți sătăi? Ca jugul, fi-a moarte mai amără?
Iadul vostru vă priește? Mai aveți vr'un bun pe casă?
Căci atât râmas? — La armă! La topoare și la coasă!

Ce mai așteptă? Scăparea e să văsdrujili în foc...
Suflete sortă: este unul neam fără noroc!
Jugul lăstelor sparcate prăbușiti voi prin voi...
Dați Carpații la o parte și veniți... — plocon — la noi!

Crauțiu-Deșașu Ițete.

CRONICA TULCEANĂ

Situată politică. — Debandada dela liceu. — Scandalul cu oficiul poștal. — Ce-i cu Banca „Dunărea”?

In Tulcea, atât de bogată în oameni fără caracter și fără ideal, ori ce activitate politică a dispărut. Cancanurile politice, care în timp de pace — de pace în politică, vorbesc — dau un colorit atât de puțin frumos vieții noastre publice. În aceste li vedem pe toți înțotind în noroi ignoranței; — cancanurile acestea în cari, jocul pasiunilor mici ale acestor oameni tot atât de mici, preponderanță — au dispărut.

Războul a dat fie-cărula căte o lovitură, iar presa din Tulcea — cea de grajie,

DIMITRIE GHIONI

Ziarist

Dacă scandaluri politice nu sunt, în schimb meschinările se intențează. Organizația noastră socială are vechic ceva putred și mai ales aici în provincie, unde oamenii, prin forța lucurolor, pierd și puține putere morale cu care ar răbbit în valoarea traiului, rămânând să lupte toată viața pentru pasiunile lor, sclavi a tot ceea ce trezește în om pe animal.

Din când în când, căță-va tulcenii că și de înimă, regretă plecarea fostului prefect Dino Stoian, care a crezut că to numele cinstei poate face binele celor ce nu pot concepe sensul acestui cuvânt.

De vre o căță va ani încoace, pare să fi condus într-o tradiție la liceul din Tulcea ca elevii să servească la ocazia de instrumente pentru îndeplinirea anumitor scopuri, fie politice, fie personale, ale unor dinte profesori, sau ca pieșe destinate pentru satisfacerea ambicioilor lor, etc. Astăzi, credem că fie care își aduce aminte de recenta campanie electorală de acum căteva luni, când și elevii le-a fost dat să și manifeste simpatile pentru cutare sau cutare nouă politică, să manâncăze pe străzile orașului, incurajă și susțină pe sub ascuns la început — pe tață mai apoi, — de chiar profesorii lor, impăriți și ei în atâtă iubire, căci direcții politice există în judecătări. În vîltoarea alegătorilor nu s-a predate mare importanță acestor raporte. Mai târziu însă, a venit o anchetă, care a găsit, cum și era de așteptat, că nimic anormal nu s-a petrecut.

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

De vre o căță va ani încoace, pare să fi condus într-o tradiție la liceul din Tulcea ca elevii să servească la ocazia de instrumente pentru îndeplinirea anumitor scopuri, fie politice, fie personale, ale unor dinte profesori, sau ca pieșe destinate pentru satisfacerea ambicioilor lor, etc. Astăzi, credem că fie care își aduce aminte de recenta campanie electorală de acum căteva luni, când și elevii le-a fost dat să și manifeste simpatile pentru cutare sau cutare nouă politică, să manâncăze pe străzile orașului, incurajă și susțină pe sub ascuns la început — pe tață mai apoi, — de chiar profesorii lor, impăriți și ei în atâtă iubire, căci direcții politice există în judecătări. În vîltoarea alegătorilor nu s-a predate mare importanță acestor raporte. Mai târziu însă, a venit o anchetă, care a găsit, cum și era de așteptat, că nimic anormal nu s-a petrecut.

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...

Cercurile dintre profesori, se repercută regulat asupra elevilor, unde fie-care își avea partizanii lor, și cari în acazi, au și formule de dolanțe, să pună condiții și... să fie satisfăcuți, pentru ca buna reputație a liceului, să nu-și angajă... în gura lui...